

Виходить у Львові
щодня (крім неділя і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: улица
Чарнецького ч. 10.

ПИСЬМА приймають
ся лиш франковані.

РУКОПИСИ
звертають ся лиш на
окреме жадані і за вло-
женем оплати почт.

РЕКЛЯМАЦІЇ
незапечатані вільні від
оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в бюрі дневників па-
саж Гавсмана 9 і в п.к.
Староствах на про-
вінції:

на цілий рік К 4-80
на пів року К 2-40
на чверть року К 1-20
місячно . . . К—40
Поодинокое число 2 с.

З почтовою це-
ресидкою:

на цілий рік К 10-80
на пів року К 5-40
на чверть р. К 2-70
місячно . . . К —90
Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

Дальші заходи около утворення нового кабінету.
Стамовище Чехів. — Німеччина а Росія.

Про становище Кола польского в справі утворення нового кабінету доносять з Відня: Парламентарна комісія польского Кола радила оногди від год. 12 до 4 попол. Призано, що задачею будучих членів кабінету Поляків було би припильнюване каналові справи. Кандида-тами Кола польского на міністрів мають бути Гломбінський та Кендзьор. З тими пропози-ціями удав ся презес Гломбінський до бар. Бінерта, але той відповів, що перебуваючий у Відні Намістник др. Бобржинський закладає veto проти покликання пос. Кендзьора і ставить від себе кандидатуру дирек. залізниць держ. Рибіцького.

Отже супроти сеї звістки приносять нині польські часописи другу, котра звучить: В послідній хвили заперечують ві сторони близької п. Намістн. Бобржинському, мов би п. Намістник попірав або форсував кандидатуру дирек-тора залізниць п. Рибіцького. Мимо того ві сторони чеської обстають при тим, що дир. Рибіцький має увійти до нового кабінету. До сего додано

від себе: Нема, здаєсь, сумніву, що Е. Експ. п. Намістник стоїть так само здалека і від справи п. Кендзьора.

До нинішнього „St. pol.“ доносять, що межі Колом польским а правительством на-стало значне зближене в справі каналовій. Єсть отже надія, що дальші переговори доведуть в короткім часі до компромісу на користь справи каналовій. З хвилею, коли тота справа буде успішно залагоджена в засаді, квестії особисті підчас творення нового кабінету вже не будуть представляти трудностей. Утворення нового кабінету треба сподівати ся в найблиз-ших днях. Поважні польські круги політичні уважають за імовірне, що міністром скарбу стане шеф секції др. Роберт Маєр.

Президент чеського клябу др. Фідлер був оногди по полудні о 5 год. на конференції у бар. Бінерта. Звіт про хід конференції з бар. Бінертом предложив др. Фідлер президії чеського клябу. Бар. Бінерт подав до его відомо-сти, що внаслідок розбитя переговорів в Празі, до кабінету вийде лиш обмежене число парла-ментаристів. Бар. Бінерт заявив дальше, що кабінет буде переходовий, бо по трох місяцях прийде кабінет більше парламентарний. Ново-му кабінетови буде ходити поки що о призна-не державних конечностей т. є. бюджету, бан-кового предложеня і сербского трактату. Най-

головнішою задачею нового кабінета буде: мир в Празі. В разі користного висліду миро-вих переговорів буде кабінет зпарламентарно-ваний і тоді приступив би з черги до полага-ди податкової реформи, санациї краввих фінан-сів, війскових законів.

Після нинішних вістей з Відня мав пре-зес чеського клябу др. Фідлер відповісти вчера рано президентови міністрів на оногдашнє пи-танє що до становища. Відповідь була така, що Чехи не можуть вязати ся ніякими обіцянка-ми. На питанє, яку форму правительства ува-жають Чехи в теперішню пору за найвідповід-нійшу, заявив др. Фідлер, що утворене парла-ментарного кабінету в теперішню пору не ува-жають Чехи за відповідне. На їх думку було би найліпше покликати об'єктивний кабінет у-рядничий.

Ще три неділі тому назад зложив німец-кий канцлер Бетман Гольвеґ в парламенті за-яву про з'їзд в Почдамі, на котрім послідува-ло зближене між Німеччиною і Росією, а крім того прояснили ся також взаємини з Австри-єю. Сю заяву приняла також російська преса з певним вдоволенем, що взаємини між цїсар-ствами поправили ся. Тимчасом аж по трох тижнях виступає „Новое Время“ з поясненем, що нібито згадана заява Бетман - Гольвеґа в парламенті, що Німеччина і Росія не бралиб

12)

ДЕЩО З ТЕХНІКИ.

(Написав — К. Вербин).

(Дальше).

Важну роль при ранжованю вагонів грає гальма підкладова, котра в своїй най-простійшій формі не єсть нічим иншим як лиш клином, котрий всуває ся між шину а колесо. Вагон, коли котить ся, вхопить тоту гальму і суне нею по шині, але в наслідок того і за-чинає поволіше котити ся, аж остаточно і стає. Коли же хоче ся скорість вагона лиш о стільки зменшити, щоби він відтак власною силою до-їхав аж до остаточної ціли, то тоді треба по-якімсь часі тоту гальму виймати. В тій ціли єсть в шині дуже скісно видовбаний жолібець, а на гальмі збоків єсть вистаюча насада. Отже коли гальма добіжить до згаданого, то єї насада зачіпять за той ровець і гальма викривить ся значно на бік; вагон переїде дальше, а гальма тоді випаде з боку коло шини на землю. При сій роботі показує ся зручність того, хто ран-жує вагони, бо після того, як вагон зі своїм набором за тяжкий і з якою скоростію котить ся, мусить він знати, де підложити гальму, щоби она відтак вискакуючи на рівці шини, лишила вагонови якраз потрібну скорість.

Придивім ся тепер ліпше, як відбуває ся тота робота. Машина зачинає пересувати поїзд череа гору. Наш ранжівник має три колі до

обслуги, а до кождої має три або чотири галь-ми. Один вагон котить ся на першу колію і він підкладає гальму та й не журисть ся вже даль-ше тим вагоном, бо вже на третю колію котить ся инший вагон, котрий треба загальмувати. Ранжівник скаче чим скорше через дві перші колії і підкладає гальму, щоби зараз на другій колії то само зробити.

Але ось вже котять ся з гори три вагони разом, а всі в набором заліза і з'їжджають на третю колію. Той один вагон, що перед тим виїхав на сю колію, біжить слабо і треба єї три ще в пору здержати, щоби не вдарили в тамтой з цілої сили. Треба чим скорше бічи. В послідній хвили підкладає ранжівник або пересувач гальму під вагон і відскакує на бік. Аж залоскотіло, коли вагон виїхав на гальму. Ранжівник не може вже оглянути ся, бо на першу колію котить ся знов один вагон повен вугля. Треба скочити на яку гальму і підло-жити. Але не багато вдяв. Ледви що підло-жив гальму, як вже вагон вискочив на неї, а з вагона впало кілька груд вугля, якраз коло ранжівника, котрий чим скорше відскачив на бік. В тій же хвили віз добіг вже до згаданого рівця на шині, гальма вискочила а віз покотив ся дальше з цілою силою і вдарив в поперед-ний вагон, котрий вже був станув. Стовкачі відлетіли, вугля зачало сипати ся цілою масою і розсадило цілу передну стіну вагона а до того ще й коло осі щось попусувало ся. Чи виноватий той чоловік тому, що наробило ся тільки шкоди? А серед некористних обставин так часто буває.

А тепер инша сцена. Вагони котять ся окремо, але борво один за другим. Зворотник мусить в своїй буді борзо то сяди то туди бі-гати, щоби ще в пору потягнути зворотниці. Тепер він якесь число але зрозумів, бо числа один, два, три не можна добре розрізнити, ко-ли хтось їх викрикує. Він наставив не тоту зворотницю, котру було потреба. Єго помічник, що стоїть перед его будою і уважає на числа вагонів, кричить з цілої сили і показує знака-ми, яке число. Зворотник в поспіху переставив, але вже за пізно, бо вагон виїхав вже був на зворотницю, коли єї переставлено і передні ко-леса дістали тепер инший напрям як задні. Ва-гон вискочив із шин а тут вже другі котять ся на него, перевертають его і настає страш-ний лоскіт, — вагони тріскають і ломлять ся. Безперечно вина спадає тепер на зворотника. Але чи він тому вповні винен? Він преці жотів в своїй службі як найліпше і робив що міг.

Для персоналу на льокомотиві єсть ран-жоване далеко приятнішою службою, як служ-ба їждова на шляху, а то головню длятого, що топник і машиніст знають, коли мають явити ся, а найважнійше то, коли можуть піти до-мів. Позаяк машини суть без перерви в службі через кілька днів, то зміна персоналу відбуває ся точно без опізнення або в будинку, де сто-ять машини або на двірці; в дорозі може по-їзд внаслідок несподіваної пригоди опізнити ся і о кілька годин, котрі відтак персонал тра-тить на своїм спочинку.

При пересуваню і порядкованю вагонів на двірцях особливо має персонал службовий

участі в ніякій комбінації, котрої вістре було би звернене проти Росії, зглядно проти Німеччини, відносьть ся лише до азійських справ.

В тім поясненю заяви в „Нов. Врем.“ добачує загранична праса заходи, щоби роздратовані канцлерскою промовою французкі і англійскі круги політичні втихомирити і підготовити таким способом відповідній настрій для наміреної Сазоновим подорожжя до Парижа і Лондону. „Köln. Ztg.“ висловлює велике зачудованє з такого пояснюваня справи в „Нов. Врем.“ тим більше, що заява канцлера була перед тим предложена російському правительству і одобрена. Очевидно тепер Росія тремтить перед невдоволенєм, яке проявило ся в Англії і Франції з нагоди сеї заяви.

Н О В И Н И

Львів, дня 6-го січня 1911

— Нашим Вп. Передплатникам і Читачам василаємо з надходячими святами Різдва христового щирі желаня всего добра. Нехай Всевисшний дозволить Вам весело і любо провести сі свята а в адорволью і щастю других джедати! Христос раждаєть ся!

— Стан здоровя С. В. Цісаря єсть зовсім вдоволяючий. Катар зовсім уступив. За знак, що поліпшенє вночі вернуло, треба уважати факт, що придворний лікар др. Керцель зредукував зовсім свої візити. Цісар виконав вчера свою звичайну програму праць в зовсім добрім настрою. О 5 год. пообідав Цісар з добрим апетитом.

— Іменованя. С. В. Цісар іменував професора академічної гімназії у Львові дра Івана Копача і проф. III гімн. в Кракові дра Кароля Опущинського крайовими інспекторами шкільными а п. Міністер просвіти приділив обох до краев. Ради шкільної у Львові. — II. Міністер скарбу іменував радниками скарбовими в окрузі львівскої дирекції скарбу слідующих секретарів скарбових: Бронисла Думлицкого, Ігна Януційского, Ігна Клеменевича, дра Ів. Готеріда, Йосе Лукашевского, Йосе Прессена, Іпол. Трушкевича, Теоф. Невелича, Маріяна

Пухалика, Леоп. Крупского, Ів. Опалінського, Стан. Бушика, Том. Арматиса, Фр. Кірніга і Юл. Трушиа та віцесекретаря мініст. дра Німчевского.

— Конкурс на чотири стипендії. Головний Виділ Руского Товариства Педагогічного у Львові розписує отсим конкурсе на чотири стипендії по 120 К річно з Ювілейної фундації ім Романа Алексіевича, ц. к. радника суду краєвого і начальника суду повітового в Ужнові.

Право до убіганя ся мають по мысли акту фундаційного: Убогі, моральні і пильні ученики, обого пола, рускої народности, християньскої релігії, греко-каголицкого або ориєнтального обряду, які ходять до народних, середних або висших шкіль, уроджені в однім з країв заступлених в австрійській Раді державній. Надацю стипендією можна покористувати ся евентуально аж до покінченя студій.

Виплата наступає в долу в двох рівних рахах по 60 К по уливі кожного шкільного півроку — за предложенєм успішного свідочтва науки, удосговіреного начальством даного наукового інститута.

Поданя відповідно новисшим вимогам удокументовані належить вносити при долученю марки на 45 с. на порто зворотне в речинцах до 30 січня 1911 р. до канцелярії Товариства, Львів, Мохнацького ч. 12.

— Русини з Клепарова під Львовом просять прийти їм в поміч до умічненя власного дому читальні „Просвіти“ (мури цартеру вже є) позичками на скритти довжкі по 5 К, які мають бути сплачені льсованєм що року в протягу 10 літ. Фонди на будову вже вичерпані і грозить небезпека, що діло змаряєть тим більше, що і площа під будову ще не сплачена. Бідність населеня і дорожня матеріялів і роботи велика а видатної помочи ні звідки, тож чийому серцю довершенє такого діла дороге і хотів би йому допомочи, зволить, коли не дістав чека слати переказом гроші на листа довжкі або й добровільні дари на шадничу книжку ч. 847 до Товариства урядників і єввящеників у Львові.

† Померли: Др. Тадей Гриневич, лікар в Надвірній упокоїв ся дня 3 с. м. у Львові в 39 р. життя. Похорон відбув ся нині в Станиславові. — Орест Марків, студент II року богословія упокоїв ся дня 5 с. м. в головнім шпиталі у Львові. — У Львові померли сими днями: Адольф Модест Пясецький ем. радник Двору і б. президент окр. суду в Коломиї; Каз. Велівський й, горожавин міста Львова.

— Самоубийство двох приятелів. Вчера вечером привели студенти зі стрійского парку

на поліційну станицю якогось тяжко зраненого воєка 30 полку піхоти, котрого омліваючого відставлено до воєскового шпиталю. Перед тим ще він сказав: „Там в парку єсть труп“. І дійсно поліція знайшла в парку трупа, котрого вже хтось очевидно обрабував, бо всі кишені були повивертані. Трохи дальше від трупа знайдено воєскову шапку а ще дальше згублений багнет. Зранений на смерть воєк в шпиталі сказав, що називає ся Кароль Фляйшер і має літ 20, та вже від давна постановив собі жите відобрати і з тим звів ся своєю приятелеви 19-літньому Яковови Меркельови, що мешкав при матері при ул. Вірменській ч. 22 а Меркель попросив его, щоби зробив то разом з ним. „Згинемо з одного оружя як два приятелі“ — сказав він. Отже о 7 год. пішли до парку. Меркель приніс револьвер. Оба попрацали ся і Меркель стрілив насамперед до себе і згинув а він стрілив до себе потім, але не погіб. Стан Фляйшера єсть безнадійний.

— Борба з російськими розбишаками в Лондоні. Заграничні часописи переповнені вістями про борбу, яка відбула ся сими днями на льондонським передмістю Вайтчепель при ул. Гавнсдїч (Houndsditch) межі російськими розбишаками а льондонською поліцією. Причину до сеї борби подав злочин, доконаний ще дня 17 грудня м. р. а ціла справа представляє ся як слідує:

На передмістю Вайтчепель при згаданій улиці єсть великий ювілерський маґазин, котрий має дорогоцености на якого пів міліона корон. В сусіднім домі коло того маґазину наймили були якісь три мужчини і одна жєнщина помешкана. Дня 16 грудня дали сусіди того дому на поліцію знати, що як їм здає ся, лагодить ся влом до ювілерского маґазина. Вночі в 16 на 17 грудня поліція окружила дім, з котрого, як догадували ся, проведено підкоп під маґазин. Коли на стуканє поліції ніхто не відповідав, поліція виломила двері. В тім хвилі поспівав ся на поліцію град куль. На гук вистрілів повабігали мешканці з інших домі а розбишаки втекли. Поліція почала зараз ревізію по всіх підозрених домах і в однім з них найшла російского Жїда з раною від пострілу на плечах. Він був зовсім непритомний і в кілька годин опісля помер. Поліція ствердила лише, що він звав ся Гольдштайн. Арештовано вісім осіб Жїдів та Жїдівок. Всі походили з Росії.

Що переслуханю пустили їх всіх на волю, а винкою одної Жїдівки, Рожі Шелінської.

на локомотиві загально взявши таку саму роботу як і на двірцах товарових, лиш може тут робота не така нудна длятого, що поїзди заєдно приходять і відходять, отже єсть якась зміна. Пересуванє вагонів має тут то на цілі, щоби ті поїзди, які приїхали, забрати з вїздової колії і примістити у відповіднім порядку на иншій. Часом буває й так, що треба якийсь вагон із середини поїзду забрати а на его місце дати якийсь инший і т. п. До одної групи вїздових і виїздових колій належить більше або менше число колій до пересуваня або ранжованя та уставлюваня вагонів а то відповідно до числа поїздів і вагонів, які курсують на тих головних колїях. Ранжових гір або яког иншого уладженя тут нема; все робить машина. Придвіж же ся хвилинку сій роботі.

То північ і послідний поїзд небажком надїде. Машина доїжджає тепер до того місця, де стоїмо і можемо всіти так, що ніхто нас не буде видіти та приглядати ся спокійно всій роботі. Місця там не багато, де стоїть машиніст, а колиб там прийшов ще хтось третій, то вже не можна би рушити ся. Робота скінчена і машина їде на дворець: Поволи, пане майстре! — відзиваєсь топник витягаючи гальму — тай она хоче їхати. Тимчасом видко як ліхтарні ніби скачуть по шипах і біжать до машини. Машина їде ще поволи а машиніст питає: Чи вже все в порядку? — Так! — Ну то їдемо!

І тепер чути лиш, як машина робить: Фу-фу-фу! та їде вже борзо. Заїхала під командовий міст і пересувачі пішли до своїх буди, щоби там вшити кави і закурити паціроску а машина стоїть перед своєю аворотни-

цею та чекає, коли єї пусятъ на єї добячу. Пара виходить з кітла а вода в нїй кипить і чути як булькотить. По якімсь часу машиніст і топник вертають. Привівши машину до ладу, стоять тепер оба і дримають: машиніст спер ся по правім боці а топник по лівім і оба зажмурили очи.

Чути сигнал. То надходить вже поїзд. Топник ніби пробудив ся і каже до машиніста: Уже їде! — Таки вже доїжджає! — каже на то машиніст і в сій хвилі заїжджає поїзд а великим шумом і гуком перед дворець. Ще всі пасажири не повисідали, як вже наша машина зачинає рушати ся і кїдає ся на свою жертву. Пересувачі прибігають також і бігають вздовж поїзду та придивляють ся вагонам, які мають на слідуочий день впорядкувати. То послідний поїзд зложений з двох частей, котрий має слідуочого дня знов їхати на тім самим шляху. Отже треба обі часті переставити. Тота часть, що стоїть тепер при машині, мусить знов так само стояти а вози пакункові мусять прийти до середини межі обі часті.

Пасажири вже порозходили ся, пересувачі оглянули всі вагони зверху і в середині, повідчипали гальми, позабирали газети, що гості полишили а малі книжки, які може знайшли, поховали до своїх великих кишень. Аж ось роздав ся свист машини а у відповіді на той свист дав хтось ручкою ліхтарнею сигнал з гори на долину і машина рушила а ранжівник крикянув: „Витягай, відчепи 28, 19, 21!“ — Що се значить, знає хїба лиш машиніст, але не той, хто случайно то вчув. А то значить: Машина має рушити поїзд; по дорозі треба відтак часть вагонів відчепити а з про-

чим поїхати на колїю 28 і звідтам пустити вагони на колїї 19 і 21.

Тепер чути трикратний свист а рівночасно видко, як хтось вимахує ліхтарнею довкола а се значить, що на локомотиві треба пару застановити і гальми причепити. Зараз по тім чути свист локомотиви, котрий значить, що вже так зроблено. Машина зачинає тепер сильніше фукати як перед тим і поїзд їде до аворотниці. Тут потреба тепер аворотницю так наставити, щоби одна часть поїзду поїхала дальше а друга перейшла на иншу колїю. Наконець і то зроблено. Пару в машині тепер застановляють і часть поїзду котить ся, аж дадуть знак, щоби станути. Тимчасом здержали й другу часть. Тепер свистуть свиставками і вимахують ліхтарнями та дають машиністі знак, що він має відпихати вагони на инші колїї. Він пускає тепер машину взад і відпихає віз пакунковий а за другим разом пускає поїзд на иншу колїю. Відтак витягає віз пакунковий з колії 19 і суне его перед поїзд. Коли так остаточно переставлено цілий поїзд в той спосіб, що обернув ся вже в противну сторону, як був приїхав, витягають цілий поїзд перед перон, де він вже стоїть готовий до виїзду а люди, що намучились коло того, їдуть тепер спочивати.

(Дальше буде).

Добрий апетит!

Здоровий жодуок маемо, а ніякої недуги жодудка, ніяких болів в причини уживання прочищуючих рабарбарових пігулок Феллера в маркою Elsapillen. Кажу Вам в досвіді, сиробуйте їх також. Они регулюють стодець, улекпують травлене. — 6 коробок franco 4 К. — Вирабляє виключно антикар Е. V. Феллер, Stubica, Elsaplatz, No 260, Хорватия.

„Олла“ фабрика гуми Відень II/476, Praterstrasse 57. Можна набути у всіх аптеках і ліпших дрогериях. — Поручає звиш 2000 лікарів. 8—30

Михайло Скірка римар і сідельник у Відни III. Реннвеґ ч. 38

поручає
богатий вибір сідел і всякої упряжі для коний, а також торби до подорожи, ручні куферки, пуляреси, торбинки для дам та всілякі вироби зі шкіри.

Ціни приступні.

Дахівки цементові виробляє ся найліпше і найдешевше лише на патентованій машині дра ГАСПАРОВОГО:

„ТРИ ЗВІЗДИ“

Порожні і повні бльоки виробляє ся рационально на патентованій машині „Фенікс“, а пат. форми дра Гаспарового до виробу бетонових рур і узяні в світі на найліпші.

НАЙЛІПШІ МАШИНИ

до вужиткованя піску доставляє спеціальна фабрика Др. Гаспарий і С-ка. в Markranstaedt.

Заступництво для Галичини:

Цементовий Промисл, Львів, ул. Кароля Людвика ч. 5.

Жадайте спеціальний ціник Нр. 126.

Інсерати

до „Народної Часописи“ і Gazet-и Lwowsko-ї принимає

Агенция
дневників
Ст. Соколовского
Львів, Пасаж
Гавсмана ч. 9.

Містове Бюро залізниць державних у Львові, пасаж Гавсмана 9 продає білети на всі залізниці в краю і за границею.

Ст. Соколовского

Головне бюро дневників

і оголошень

у Львові пасаж Гавсман ч. 9

приймає пренумерату і оголошення до всіх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може принимати оголошення виключно лиш ся агенция.